Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Doctrinale

Alexander <de Villa Dei>

[Straßburg], 12. Nov. 1491

De regimine [...]

urn:nbn:de:bsz:31-290435

Visual Library

De regimine

in h octauo caplo .i. exigit vl' vult .ſ. pmiſſus i pheinio

Hic iubet ordo

doctrinal' .i. dcõnu vl' .i. exactiões alexãdri ↄſtructibiliu l' coartatõz

libri vocum regimen

.i. manifeſtari

reſerari.

Iſtud eſt octauũ capitulũ hui⁹ libri doctrinalis ⁊ ſcða pars pͥncipalis. In quo ſiue in q̃ autor determinat de altera pte grãmatices q̃ ſyntactica vocať. qꝛ ſyntaxis dꝛ coordiatio vl' ↄſtructio. Poteſt etiã hec pars dici ſynthetica .i. ↄpoſitoria. qꝛ docet ↄponere orõem ex dictõib⁹. ¶ Et eſt ſentẽtia pͥmi verſus hec. Ordo hui⁹ libri iubet regimẽ vocũ reſerari hic in h octauo caplo. qꝛ in phemio hui⁹ libri pmiſit autor ordinẽ talẽ ſeruare. vt poſt q̃ttuor formas verboꝝ determiaret quõ dictões ↄponãť ⁊ habeãt depẽdẽtiã adiuicem ſibi [Hinc p poſſe meo vocũ regimẽ reſerabo] Ergo dicit. ordo libri pmiſſus in phemio. iubet. i. reqͥrit. regimẽ. i. ↄſtructõez. vocũ. i. ptiũ orõis reſerari. i. oſtendi ſiue manifeſtari. hic. i. in hoc octauo capitulo

¶ Queritur pͥmo. quot modis pͭ capi in ppoſito illa dictio hic. Solutio. duob⁹ modis. Primo aduerbialiť. ⁊ ſic ↄſtruiť cũ illo verbo reſerari ad eius ſignificationẽ determinãdam. Secundo pnomialiter vt eſt demonſtratiuũ. et ſua res demonſtrata eſt ordo. ⁊ precõſtruitur dicẽdo. hic ordo iubet. ſed primũ ſeruatur

¶ Queritur ſcðo. quid eſt ordo. Solutio. ordo eſt dicendoꝝ determinata ſeries. Et eſt duplex. naturalis ⁊ doctrinaliſ. Naturalis eſt qñ ſͪm viã generatõis illa pͨcedũt que debent pͨcedere. ſicut ſimplex ↄpoſitũ. Sed doctrinalis eſt qñ aliq̃ pͨcedũt ſͪm determinatã artẽ que alias nõ pͨcederent. ſicut effectus cauſam ppter debilitatẽ intellectus addiſcentis

¶ Queriť tercio. que ẽ ratio ordinis ſcðe partis ad primã. Solutio. illius pͭ eſſe triplex ratio. Prima eſt rõ pmiſſiõis. qꝛ pmiſit hic velle determinare de regimine vocũ. ſed omne pmiſſum: ſaltẽ licitũ et honeſtum cadit in debitũ. ergo ⁊c. Scða rõ eſt. qꝛ ↄmũiora ſunt pͥora. pͥmo phiſicoꝝ. Innata eſt nobis via pcedẽdi a ↄmũiorib⁹ ad min⁹ ↄmũia. Sꝫ illa q̃ tradunť in prima pte ſunt ↄmũiora ⁊ faciliora. ergo ⁊c. Tercia rõ eſt qꝛ ſimplex eſt ante ↄpoſitũ. ſed in prima pte determinať de ſimplicib⁹ dictõibus. hic vero de oratõib⁹ que ↄponunť ex dictõibus. ergo ⁊c.